5
Herdenking Jaap Goudswaard

Aan de orde is **de herdenking van Jaap Goudswaard (hoofd Griffie plenair/Bureau Wetgeving)**.

De **voorzitter**:
Ik verzoek iedereen in de zaal en op de publieke tribune om, voor zover u dat kunt, te gaan staan.

Beste familie, vrienden en collega's van Jaap, beste medeleden.

Maandag hebben we Jaap begraven, aan de rand van Gouda, op een mooi, stil plekje, omringd door zijn familie, vrienden, Kamerleden en heel veel collega's. Gouda was zijn thuis, maar wij herinneren ons Jaap vooral in dít huis, in deze zaal, in de stoel hier naast me. Bijna 40 jaar was dit Jaaps domein. Eerst als griffiemedewerker, later als plaatsvervangend en waarnemend hoofd en vanaf 2005 als hoofd van de Griffie plenair. Jaap was er altijd.

Soms, 's avonds laat, als je dacht dat hij allang naar huis was, dook hij op vanachter de coulissen. Als hij dan zijn donkerpaarse pak aan had, viel hij helemaal weg tegen die grote, rood-paarse panelen achter mij. En dat paste bij hem. Jaap hoefde niet per se op de voorgrond te treden, of in de schijnwerpers te staan. Geruisloos liep hij de zaal binnen, overzag het debat, maakte een onderkoelde opmerking tegen de bode en verdween weer.

Het zegt iets over zijn ongrijpbaarheid. Jaap was autonoom, introvert en moeilijk te peilen. Tijdens zijn begrafenis vertelden zijn moeder en vader, broer, vriendin en vrienden verhalen over een Jaap die ik niet zo goed kende. Een Jaap die speelweken organiseerde voor kinderen, met wie hij ook heel goed overweg kon, een Jaap die bandjes aankondigde in het Goudse poppodium So What en die als scheidsrechter een kwartier eerder affloot, gewoon omdat hij er genoeg van had. Een Jaap die als levensmotto had: "laat de verbeelding spreken". Díé Jaap liet zich in de Kamer niet zomaar zien. Hij vertelde ons maar weinig over zijn leven buiten de Kamer.

De Jaap die wij zagen, was deskundig, bescheiden en kort van stof. Hij had op iedere constitutionele vraag een antwoord en hij kon het Reglement van Orde spellen. Lastige kwesties wist hij tot de kern terug te brengen, en hij zag altijd wel een haakje om de regels zo toe te passen dat er een opening of oplossing kwam. Hij vertelde me eens, met uitgestreken gezicht, dat hij het hele oeuvre van staatsrechtgeleerde Kummeling thuis had staan. Of het waar is, weet ik niet. Wat ik wel weet, is dat Jaap, samen met de Griffier en zijn directe collega's, ons staatsrechtelijk geweten was.

En hij was ons geheugen. Jaap wist als geen ander hoe in het verleden was besloten, waarop overleggen waren stukgelopen, of wat de verhoudingen tussen fracties of Kamerleden waren. Met al die kennis was hij een belangrijke adviseur van de Voorzitter, het Presidium en de commissie voor de Werkwijze. Een oud-Kamerlid vertelde mij vorige week dat hij zich Jaap vooral herinnert als iemand die aan de kant van de Kamerleden stond. En dat is het mooiste compliment. Jaap wist feilloos te laveren tussen de wensen van bestuur, Kamerleden en bewindspersonen.

Ook de commissie voor het onderzoek van de Geloofsbrieven en het fractiesecretarissenoverleg heeft hij jarenlang begeleid en geadviseerd. Hoe hectisch het ook was, op zijn eigen staccato manier stond hij iedereen met raad en daad bij, soms in de vorm van een resolute afwijzing, als hij het er echt niet mee eens was.

Hij was de architect van vele aanpassingen van het Reglement van Orde, van embargoregelingen en onderzoeksprotocollen. Minder zichtbaar is dat Jaap een van de drijvende krachten achter de ontwikkeling van Parlis was, een computersysteem dat de ruggengraat van ons parlementaire werk vormt en waar andere parlementen met grote jaloezie naar kijken.

Samen met medewerkers van de Griffie vormde Jaap ook de smeerolie van de plenaire vergaderingen. Hij was trots op zijn team. En dat is terecht. Ze hebben zo veel meegemaakt samen. Er is hard gelachen, maar er was ook veel en groot verdriet. Ook om Jaap zelf, die werd gemist in de soms lange periodes dat hij afwezig was, en bij terugkeer telkens weer met open armen werd ontvangen. Maar hoe zwaar de tegenslag en hoe diep de rouw soms ook was, het parlementaire werk heeft nooit stilgelegen. Iedere dag opnieuw voorziet de Griffie plenair ons van de juiste documenten, van sprekerslijsten en stemmingslijsten, van weekschema's en amendementen. Ik heb daar grote bewondering voor.

En nu is er een nieuwe klap. Jaap is er niet meer. Maar in ons dagelijkse werk zullen we hem nog heel veel tegenkomen. Jaap was een markant, bevlogen en inspirerend diensthoofd, die zijn stempel op het Kamerwerk heeft gedrukt. Wij zullen hem enorm missen.

Onze gedachten gaan uit naar zijn ouders en familie, zijn vrienden en andere geliefden, maar ook naar zijn naaste collega's, hier in de Kamer. Wij wensen hun veel sterkte in deze moeilijke tijd. Ik verzoek u een moment van stilte in acht te nemen.

(De aanwezigen nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

De **voorzitter**:
Ik geef de familie nu de gelegenheid om naar het ledenrestaurant te gaan om zich op te stellen. Ik schors zo dadelijk de vergadering, zodat u in het ledenrestaurant de familie kunt condoleren.

Ik schors de vergadering voor zo lang als dat nodig is.

De vergadering wordt van 14.09 uur tot 14.22 uur geschorst.